

Valtuustoaloite: Raahen kaupungin perusopetuksen oppikirjamääräraha

Kaupunginhallitus 15.09.2025

384/00.01.04/2025

Valmistelijat

Va. opetus- ja kasvatusjohtaja Anne-Maria Tokola

Valtuutettu Sari Nurron esittämä Raahen Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite 28.4.2025:

Esitys Raahen kaupungin perusopetuksen oppikirjamäärärahoista

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kokousta seuraavat,

Educa-messuilla tammikuussa 2025 Suomen kustannusyhdistys esitteli tilastot kuntien määrärahoista perusopetuksen oppikirjamateriaaleihin, joka kertoi Raahen nykyisellään olevan toiseksi heikoimmassa kategoriassa.

OAJ:n Raahen paikallisosaston pj vetosi kuntavaalien alla paikallislehdessä ”Koulutus on pääasia”-teemalla Raahen kaupungin päättäjiin, että olisi korkea aika saada Raahen kaupungin perusopetuksen oppikirjamäärät valtakunnallisen keskiarvon mukaisiksi.

Raahen Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Raahen kaupungin nykyinen perusopetuksen oppikirjamääräraha 129 euroa/oppilas/vuosi, nostetaan pian alkavassa v. 2026 talousarviosuunnittelussa valtakunnalliseen keskiarvoon 145 euroa/oppilas/vuosi.

Valtuustoryhmämme toivoo myös kaupungin ajantasaisen talousseurannan kehittämistä, jotta mm. perusopetuksen - mikä on kunnan ensisijainen lakisääteinen velvoite - oppikirjamäärärahatasoa kyetään seuraamaan nykyistä paremmin.

Va. opetus- ja kasvatusjohtaja Anne-Maria Tokolan vastaus 8.9.2025:

Kokoomuksen valtuustoryhmä teki Raahen kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.4.2025 § 23 aloitteen perusopetuksen oppikirjamäärärahoista. Aloitteessa esitettiin oppikirjamäärärahan nostoa niin, että se saavuttaisi valtakunnallisen keskiarvon 145 €/oppilas/vuosi. Samalla esitettiin, että talousseurantaa kehitetään näiltä osin, jotta oppikirjoihin käytetyn määrärahan tasoa pystytään seuraamaan tarkemmin.

Opetuspalvelut kiittää aloitteesta. Avaamme käytäntöä ja tulevalle vuodelle tulevia muutoksia seuraavassa:

Oppilaskohtainen määräraha, joka kouluille jaetaan vuosittain, käytetään kouluilla kaikkiin opetuksen järjestämisestä aiheutuviin käyttötalouden kustannuksiin, poislukien henkilöstökulut, sisäiset kustannukset, henkilökunnan koulutukset, leasing-maksut ja koulukuljetukset. Eri kouluilla tarpeet esimerkiksi kirjojen uusimisen, taito- ja taideaineiden materiaalien, koneiden ja laitteiden hankintojen yms. kesken vaihtelevat vuosittain ja oppikirjoihin varattava määräraha saattaa muuttua vuodesta toiseen. Jo tämän vuoksi oppikirjoihin käytettävä summa on ollut tähän saakka hyvin vaikea ilmoittaa tarkasti ja koulukohtaisesti. Aloitteessa kerrottu 129 €/oppilas on keskimääräinen summa, joka on saatu Suomen Kustannusyhdistyksen kokoamana Valtiokonttorin ja Opetushallituksen julkisista lähteistä. Laskennallisen summan pohjana ovat tiedot kuntien peruskoululaisten määrästä sekä kuntien tilinpäätöstietojen mukaisesta oppimateriaalimenoista vuodelta 2023.

Raahen kaupungin koulujen oppikirjamäärärahat kirjautuvat tilille 4510 Kirjallisuus ja lehtien tilausmaksut. Tähän tiliöidään Aura-käsikirjan ohjeen mukaisesti Kaikki kirjat ml. koulukirjat ja kirjastoaineisto (ml. kirjojen lisenssimaksut) sekä sanoma- ja aikakauslehdet, kartat, esitteet, levyt, kasetit jne., joten vaatisi jokaisen maksetun laskun rivikohtaista avaamista selvittää tarkkaan nykyinen taso jälkikäteen. Kuitenkin vuoden 2026 alusta on tarkoitus ottaa käyttöön oppikirjoille oma kirjanpidon tili, jonka avulla voidaan saada raportointijärjestelmästä nimenomaan oppikirjoihin käytetty määräraha.

Talousarvion 2026 raamiin on lisätty 50 000 €, joka jo tulevaisuuslautakunnan alaisen toimialan talousarviota laadittaessa lisätään koulujen kustannuspaikoille oppilasmäärän mukaisesti ja korvamerkitään oppikirjamäärärahoihin.

Näin ollen tilanne paranee ja oppikirjoihin lisättävä määräraha otetaan kouluilla ilolla vastaan, koska kirjojen hinnat ovat nousseet merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Vuonna 2026 käyttöön otettava seurantajärjestelmä mahdollistaa oppikirjoihin käytettävän määrärahan seurannan ja riittävyyden arvioinnin tulevina vuosina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen va. opetus- ja kasvatusjohtaja Anne-Maria Tokolan valmisteleva vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös